

druge postave celó po volji, ter ugovarjajo temu, da bi se kaj spremenilo. Vse, kar koli so liberalci iz mrzenja do kat. cerkve storili in še storiti namerjavajo, vse to je tudi našim liberalcem pravo maslo, dasi verno kat. ljudstvo to prav bridko občuti.

Liberalcev, nasprotnikov kat. cerkev, torej voliti ne smemo, sicer se sami ndeležimo greba, da se kat. cerkev preganja, na steno pritiska in v svojem delovanju ovira.

Prihodnje volitve bodo tedaj odločile: bode — li še dalje obstala ustava, po katerej takraj Litave le eden in to najmanjši del avstrijskih državljanov, namreč nemško-liberalna stranka gospoduje, ali se pa ustava tako preuredi, kakor je to različnim narodom in deželam v Avstriji primerno, da je namreč vsak narod ednakopraven z drugimi ter si v deželnem zastopu vse svoje domače zadeve uravnava. Da se to zgodi, treba povsod sedanji vladi nasprotnih, narodnih, ob enem pa tudi katoliški cerkvi pravičnih in poštenih poslancev voliti. Ako Slovenci take možé volimo, smo izpolnili sveto dolžnost proti cesarstvu ki potrebuje mirú in sprave; proti kat. cerkvi, katere liberalci sukati in vladati ne smejo, pa tudi vlada v dekle ponižati ne; smo izpolnili sveto dolžnost proti narodu slovenskemu, ki vzdihuje po rešenju iz hlapčevskih spon, v katere ga je zakovalo samovolje nemških liberalcev — ustavakov.

Gospodarske stvari.

Zakaj nektero popolnoma dorašeno drevó vendar ne rodi?

Tú je treba pogledati, kje da je zadržek?

Zadržek utegne biti v zemlji. Če je zemlja zlo pusta, da korenine živeža za rejo drevesa in sadú ne najdejo; ali če je njihov živež slab in reven, se vé da tako drevó ne more sadú imeti, kakor tudi žito ne, če je v pušči, in krava mleka ne, če je zastradana. Takému drevesu se mora zemlja globoko okopati in zboljšati, to je, dobre prsti koreunicam dati, da bodo več in boljšega živeža imele.

Če je pa zadržek v deblu, to je, če ima debelo, trdo skorjo, ali pa je tako v senci, da ga solnce vsega obsijati in mu lesa zadosti pregrete ne more. Tako drevo ne moru sadú roditi, ali ga pa le na eni strani ima, na drugi pa ne; ker muzga ne teče enako po lesu, in tistega živeža, katerega po listu dobiva, s tistim, ki iz korenin pride, v rodovitnost ne združuje: takemu drevesu se kaj lahko pomaga, če se mu stara in mrtva suha koža čisto odrza, in se mu tiste veje, ktere mu najbolj senco delajo, vzamejo. Če je pa vse drevó v senci, se mu, če je mogoče, solnce dá,

ako se namreč tisto iz pota spravi, kar mu senco dela. —

Če je pa v vejah zadržek, to je, če jih je preveč, če so pregoste, da druga drugo zavezujejo in topé, da jih solnce pregrete ne more, in muzga komaj les in perje preživí: tako drevó se mora zlo obrezati in vse veje, ktere senco delajo, iztrebiti in se mu jih le toliko pusti, kolikor okó presodi, da je dosti in prav. Če po tem še roditi noče, se mu veje začetka kresnika vkrivé ali pa prevežejo, da je muzga malo zadržana, in da v les preveč ne žene, ampak sadnje popke delati mora, kakor se tudi šparoni z vinskimi mladikami delajo in vkrivé, da mladike k rodovitnosti prisilijo. Tudi se prisili drevó k rodovitnosti, če ima muzge preveč, da le v les žene in raste, če se mu pušča, to je, v kožo po deblu vreza naredí, ali le po eni ali pa po oboji strani, kakor je treba, da nekaj muzge zgubi.

Nerodovitnost od vremena se težko odvne, ker vreme ni v naši oblasti. Mraz, suša, prevelika moča, toča, škoduje sadju. Že v popkih vreme sad lahko skazi. Tri tedne o kresu drevje v rasti počiva, muzga takrat ne žene v les, ampak popke dela za prihodnje leto, cvetne, lesne in listine. Če je takrat toplo in tiho vreme, da se muzga po vsem drevesu za kožo lahko zadosti spari in k rodovitnosti pripravna naredí, veliko cvetnih popkov iz mladik požene, iz katerih bo prihodnje leto cvetje in sad. Če je pa takrat dolgo deževno in mrzlo, da se muzga spariti ne more, ali pa suša, da muzge manjka, drevó ne more cvetnih popkov narediti, ampak komaj slabe lesne in listne napravi in pomladi ne bo ne cvetja ne sadú. Tega mi ne moremo odvrniti, razun suše, če takrat korenine polivamo; pa dobro je vendar že prej vedeti, če bo drugo leto sadje cvelo ali ne, da se vé staro sadje hraniti ali pa prodati.

Ravno tako se po vremenu tudi na drevji cvetje skazi, da sadú ni. Če drevje pred perjem cvetje pokaže, bo odpadlo, ker nima tistega potrebnega živeža, katerega po listji ali perji dobiva. Tako cvetje se ne more zadosti izgoditi in na lesu vrasti. Tako češnje, češplje, ki vsako leto cvetó, pa malokdaj v perji, malokdaj obodé. Če se tako drevje kikih 8 do 10 dni prej okoli korenin okopá in z brinjevimi ali pa smrekovimi vejami ali sugom ali ledom ali blatom korenine pokrijejo, se razevetenje zadrží tudi skoraj toliko dni; med tem se začnó lesni in listni popki razvijati, in drevó cvete potlej v perji. Pa ne vem, če bi to vselej in povsod gotovo pomagalo. — Če bi sadje preveč cvelo, bi ga tudi malo ostalo. Pomaga, če se takrat takemu drevesu korenine zalivajo in prej v taki vodi živalski ostanki, kostí, parklji, rogovi usnjevi zrezki itd. kuhajo. — Če ob sadnem cvetji dežuje, da rodivni prah v dno sadnega ploda pasti ne more in ga tudi čbelice ne prenesó, se cvetje skazi. Pomaga, če se drevó včasí pomaja.

„Novice.“

Čebelarsko društvo. — Z malim trudom da veliko dobička čebeloreja. Pri nas*) skoro nij kmeta, da nebi imel vsaj nekoliko panjev ali „košov“, a nijeden ne more dospeti do večega števila, kakor je imel prvlje. Kolikor rojev je imel pred 20 leti, toliko jih ima zdaj, ali pa še manje. Pa kaj je temu krivo? — Odgovor: naši navadni panji, uli ali „koši“, ker o takih panjih so čebele same svoj gospodar.

Janezu Dzierzonu, katoliškemu župniku v pruski Šleziji, posrečilo se je iznajti take panje, pri katerih imaš ti čebele v oblasti, t. j., ti ravnaš z njimi po svojej volji. V takem panju zamoreš premešati satovnike, in opazovati vsa notranja opravila pridnih živalic.

Da se pa naša zmiraj na istoj stopinji stoji čebeloreja zamore pospeševati in razširjati, ustanovilo se je pred nekolikimi tedni v Ljubljani „čebelarsko društvo“, katerega namen je „vpejljati in pospeševati delovanje s premakljivimi satovniki po navodu Dzierzonovem, s podukom in dejanjem.“

Društvenih pravil §. 2. obeta: izdavanje podučnih spisov, zlasti v društvenem listu (zove se „Slovenska čebela“), ki izhaja vsaki mesec enkrat, a udje ga dobivajo zastonj; obdarovanje pridnih čebelarjev; preskrbljeva jim pripravnih panjev in drugega orodja, kolikor mogoče po nizkej ceni; delenje dotičnih semen; izsrečkanje panjev in orodja; napravo zgledne čebelarije za poduk; posredovanje prodaje čebel, medu, voska in izdeljanih panjev.

Pristopimo toraj k temu društvu v obilnem številu, ker dača vedno narašča, a čebelar si lahko na takov način brez vsakega truda veliko pridobi. Za samo 1 glđ. 50 nov. letne plače imajo udje pravico terjati vse, kar §. 2. društvenih pravil obeta. Manje premožni kmetovalci plačajo polovico letnine! — Prevdarimo!

Žitne molje je nekdo tako odpravil. Podal se je v gozd. Ondi je v žakelj nadeval več mravljinjakov. Domu prinesene mravlje je potem raztrosil po lepo na solnci razgrnjenem zrnji. Črez par dni ni bilo videti niti enega molja. Vsi so preminoli.

Vinski sodi se naj začnejo za branje pripravljati. Naj boljše je, ako se zamorejo dobiti novi hrastovi sodi. Vendar to je čem dalje, tem bolj težavna in draga reč. Hrastje se je precej posekalo. Marsikateri bo moral vzeti staro posodo. Ta pa je mnogokrat: plesnjiva, skisana ali preveč posušena. Take lastnosti sodov pa škodijo moštu; morajo se tedaj odpraviti. Plesnjivec se odpravi, ako se sod z užgano slamo dobro izžge. Par funtov živega apna v sod djati, ga v sodu gasiti, sod pa kotati in s čisto vodo izplaknoti, tudi pomaga. Skisani sodi storijo, da vino

*) Ljutomerska okolica.

v njih cika. Take sode je najbolje s slamo izžgati — ali pa zavreči.

Stari suhi sodi se morajo večkrat s kropom in naposled z vinom skuhati.

Jabelk je letos malo in utegnejo prav drage postati, posebno o postu. Kdor hoče in zamore jabelka dolgo ohraniti, ta naj stori tako. Vzeme se primerno velika škrinja ali zaboj. Dno se posiplje 2" debelo z mletim gipsom ali mavcem. Potem se snažno obrisane jabelka vložijo in zopet z gipsom posipljejo tako, da so vse ljuknice med njimi napolnjene. Potem se škrinja varno zabije.

Tako zavarovane jabelke ostanejo do pozne spomladi lepe in „frišne.“

Naj večji trs rase v Kaliforniji v Ameriki. Pri zemlji je 4' in 4" debel. Osem črevljev nad zemljo je po špalirih razpeljan in pokriva 1½ orala zemljišča. Lani je rodil 120 centov grozdja. Posamezni grozdi so časih 2 — 6 funtov teški.

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Nov slovensk političen časnik.) „Pa že zopet nov časnik! Saj jih je itak že preveč, zdaj pa še eden več!“ Tako utegne kdo zagodrnjati, ko bere naznanilo „novega časnika.“

Res da imamo Slovenci v primeri števila nas vseh premnogo raznih časnikov. Iz ene strani je to napaka, ker pri majhnem številu časnikarskega občinstva posamezni časniki težje izhajajo. Iz druge strani je pa lepo število slov. listov veselo znamenje duševne delavnosti in krepkega narodnega duhá, kar je vse poročstvo, da slovensko ljudstvo še ni testamenta napravilo, marveč hoče in bode tudi narodnega življenja se veselilo.

Pri vsem tem pa, da imamo premnogo časnikov, pogrešamo vendar enega, kateri bi v politiki pravo pot kazal. Odkar si je namreč „Slov. Narod“ geslo nemškega liberalizma popolnoma prisvojil, zabredel je v nasprotje z večino živega naroda slovenskega, kateri ni in tudi ne misli omike iskati v liberalizmu, ki pritiska katoliško cerkev k steni ter jo državni oblasti kot dekle izdaje, in tudi gmotnim koristim ljudstva škoduje, kakor vsi čutimo. Nesvobodna, državni služčca cerkev, je spaček krščanstva, nezmožna, od omikanega sveta zasmehovana oblast, kar spričuje zgodovina onih žalostnih časov, v katerih je posvetna oblast katoliško cerkev le kot policijsko nápravo v svoje namene zlorabila.

Doslé so „Novice“, „Danica“, „Gospodar“ in na Goriškem „Glas“ branili pravično politiko in torej tudi pravico katoliške cerkve proti liberalizmu, ki spodjeda upljiv svete vere in kat. cerkve